

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting.

Landstingsrådsberedningens motivering

Under perioden januari till mars ökade länets folkmängd med 7.800 invånare och uppgår totalt till 2.239.200. Stockholmsregionens attraktivitet och ekonomiska och dynamiska effekter fortsätter att starkt påverka rikets välstånd.

Den enskilde individen, patienten och resenären är utgångspunkten i Alliansens strävan att utveckla och modernisera hälso-och sjukvården och kollektivtrafiken i Stockholms län. Tillgänglighet, mångfald, valfrihet och hållbar tillväxt är viktiga ledord i detta arbete.

Resultatet före omställningskostnader uppgår per maj till 891 (725) miljoner kronor vilket är 166 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år.

Periodens positiva resultatutveckling beror framförallt på verksamheternas kostnadskontroll och ökade samlade skatteintäkter på 1 474 miljoner kronor. Därtill även ökade resenärsintäkter på 127 miljoner kronor samt minskade räntekostnader.

SKRIVELSE
2016-08-17

LS 2016-0309

Det prognostiserade resultatet för 2016 före omställningskostnader beräknas uppgå till 500 miljoner kronor i jämförelse med budget som uppgår till 2 miljoner kronor. I prognosen för 2016 ingår viss reservering för osäkerheter i bedömningen av kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvård.

Detta betyder att landstinget under ett decennium årligen uppvisat ekonomiska överskott vilket skapat förutsättningar för framtidsåtgärder inom hälso- och sjukvården samt kollektivtrafiken.

Prognostiserade investeringsvolymen för 2016 uppgår till 16 441 miljoner kronor, vilket är i nivå med årets budget.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 juli 2016 Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Styrning och ekonomi
SLL Ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-07-05

LS 2016-0309

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2016 -07- 05
Dnr. LS 2016-0309

Rotel I

Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 5 juli 2016
Månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna månadsrapport per maj 2016 för Stockholms läns landsting.

Förvaltningens förslag och motivering

Resultatet före omställningskostnader för perioden uppgår till 891 miljoner kronor. Resultatprognosen före omställningskostnader för 2016 uppgår till 500 miljoner kronor.

Periodens investeringsvolym uppgår till 5 249 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 32 procent. Investeringsprognosen för året uppgår till 16 441 miljoner kronor att jämföra med årets budget på 16 488 miljoner kronor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Tf. landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Stockholms läns landsting

Månadsrapport per maj 2016

Perioden januari – maj i korthet

- Resultatet före omställningskostnader¹ uppgår för perioden till 891 miljoner kronor.
- Prognostiserat resultatet för 2016 före omställningskostnader uppgår till 500 miljoner kronor att jämföra med årets budget på 2 miljoner kronor.
- Periodens investeringar uppgår till 5 249 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 32 procent. Investeringsprognosen för 2016 uppgår till 16 441 miljoner kronor i jämförelse med budget som uppgår till 16 488 miljoner kronor.

Resultat

Resultatet före omställningskostnader uppgår per maj till 891 (725)² miljoner kronor vilket är 166 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. För jämförbarhet mellan åren är omställningskostnader exkluderade i alla jämförelsesiffror. Periodens positiva resultatutveckling beror framförallt på ökade samlade skatteintäkter samt minskade räntekostnader.

Det prognostiserade resultatet för 2016 före omställningskostnader beräknas uppgå till 500 miljoner kronor i jämförelse med budget som uppgår till 2 miljoner kronor. I prognosen för 2016 ingår viss reservering för osäkerheter i bedömningen av kostnader för köpt hälso- och sjukvård.

En stark kostnadsmedvetenhet och en balanserad kostnadsutveckling inom alla verksamheter är nödvändig för en långsiktigt stabil ekonomi. Ett positivt resultat före omställningskostnader för 2016 skapar förutsättningar att klara de ekonomiska utmaningar landstinget står inför under de kommande investeringstunga åren.

Inom flera av landstingets verksamheter och inom de centrala förvaltningarna har det upprättats åtgärdsprogram för att nå det budgeterade resultatet för 2016 och säkerställa en ekonomi i balans.

---

¹ Omställningskostnader avser omstruktureringskostnader inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård under perioden 2015-2018.

² Siffror inom parentes avser motsvarande period 2015.

Resultat	Utfall	Utfall	Förändring	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
Mkr	2016	2015		2016	2016	Prognos	2015
	jan-maj	jan-maj				- budget	
Verksamhetens intäkter	8 416	8 104	3,8%	19 346	18 939	407	19 416
Bemanningskostnader	-12 475	-12 150	2,7%	-29 344	-29 291	-53	-28 609
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-8 141	-7 373	10,4%	-18 565	-18 130	-435	-17 933
Köpt trafik	-5 548	-5 461	1,6%	-13 619	-13 569	-50	-13 103
Övriga kostnader	-8 677	-8 345	4,0%	-22 406	-22 281	-125	-20 545
Verksamhetens kostnader	-34 841	-33 328	4,5%	-83 935	-83 272	-663	-80 190
Avskrivningar	-1 798	-1 660	8,3%	-4 577	-4 466	-110	-4 202
Verksamhetens nettokostnader	-28 223	-26 884	5,0%	-69 166	-68 799	-366	-64 976
Summa samlade skatteintäkter	29 474	28 000	5,3%	70 952	70 411	541	67 264
Finansnetto	-360	-391	-7,9%	-1 286	-1 610	324	-1 945
Resultat före omställningskostnader	891	725		500	2	498	343
Omställningskostnader	-267	-88		-1 135	-1 182	47	-358
Resultat efter omställningskostnader	624	636		-635	-1 180	545	-15

Prognosen för omställningskostnader för 2016 uppgår till 1 135 miljoner kronor. Det prognostiserade resultatet för 2016 efter omställningskostnader uppgår därmed till -635 miljoner kronor.

Konjunkturläget

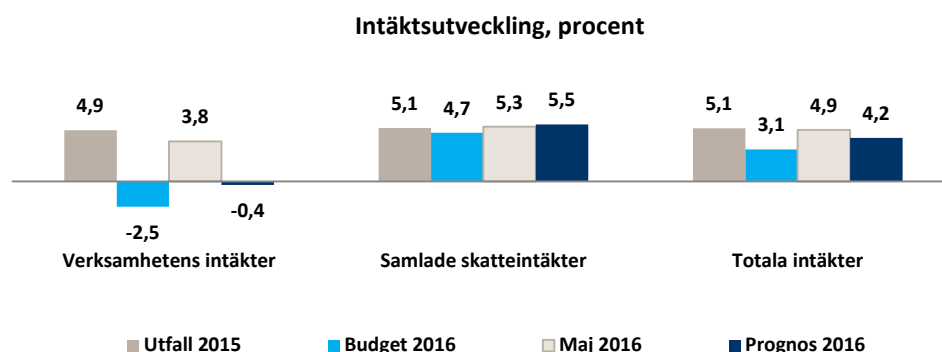
Den svenska ekonomin utvecklades starkt under 2015 och BNP växte med omkring 4 procent. I år och nästa år förväntas en något lägre tillväxt och BNP väntas växa med runt 3 procent. Den svenska ekonomin fortsätter att utvecklas förhållandevis starkt, trots relativt måttlig internationell tillväxt. Osäkerheten i den globala konjunkturutvecklingen fortsätter under 2016 med en svag ökning av BNP. Det internationella ränteläget och inflationen fortsätter att förbli lågt.

Riksbankens expansiva penningpolitik, med tidigare reporäntesänkningar och köp av statsobligationer bidrar till att den svenska konjunkturen fortsätter att stärkas. Men även om inflationen stiger är uppgången långsam och inflationen väntas vara under målet även under 2016. Riksbanken beslutade med den bakgrunden att lämna reporäntan oförändrad på -0,50 procent på det penningpolitiska mötet den 20 april 2016. En långsam höjning av räntan bedöms bli aktuell först under mitten av 2017.

Låg inflation och fortsatt låga marknadsräntor är gynnsamma för landstinget som befinner sig i en fas med ekonomisk restriktivitet föranledd främst av finansiering av stora investeringar i hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Intäkter

Periodens totala intäkter³ uppgår till 37 934 (36 154)⁴ miljoner kronor, vilket är 4,9 procent högre än för motsvarande period föregående år. Prognosen för de totala intäkterna uppgår till 90 390 miljoner kronor, en ökning med 4,2 procent i jämförelse med utfallet föregående år och 1,1 procent högre än årets budget.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 8 416 (8 104) miljoner kronor, vilket är en ökning med 3,8 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Prognosen för verksamhetens intäkter uppgår till 19 346 miljoner kronor, en minskning med 0,4 procent i jämförelse med utfallet föregående år men 2,1 procent högre än årets budget. I föregående års utfall ingick återbetalning av premier från AFA Försäkring med 255 miljoner kronor samt reavinster med 144 miljoner kronor.

Inom hälso- och sjukvården samt tandvård uppgår periodens intäkter från patientavgifter samt försäljning av primärtjänster till 1 552 (1 370) miljoner kronor. Intäktsökningen avser bland annat utomlänsvård som har ökat med 58 miljoner kronor. Prognosen för intäkter från patientavgifter inom sjuk- och tandvård samt försäljning av primärvårdstjänster uppgår till 3 287 miljoner kronor, vilket är 0,9 procent lägre än föregående år och 2,2 procent högre än årets budget.

Inom trafikverksamheten uppgår periodens resenärsintäkter till 3 123 (2 996) miljoner kronor vilket är 4,2 procent högre än föregående år. Antalet resande i kollektivtrafiken på land och på vatten har sammantaget ökat jämfört med föregående år. Årsprognosen för antalet resande ligger på budgeterad nivå när det gäller kollektivtrafiken på land och inom färdtjänst och visar en ökning när det gäller kollektivtrafik på vatten. Prognosen för

³ Totala intäkter avser summan av verksamhetens intäkter, samlade skatteintäkter och finansiella intäkter.

resenärsintäkter uppgår till 7 374 miljoner kronor vilket är 1,9 procent högre än föregående år och 1,0 procent, 74 miljoner kronor, högre än årets budget. Intäktsökningen i jämförelse med föregående år och budget är en följd av såväl volymutveckling som en prisrelaterad utveckling.

Specialdestinerade statliga bidrag inom hälso- och sjukvården uppgår till 752 (729) miljoner kronor för perioden. Förändringen mellan åren förklaras främst av ersättning för asylsjukvård och sjukskrivningsmiljarden för 2015 som slutreglerades i februari 2016. Prognosen för specialdestinerade bidrag uppgår till 1 666 miljoner kronor, vilket är 115 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen avser framförallt bidrag för förlossningsvård och kvinnors hälsa.

Samlade skatteintäkter

Periodens samlade skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och avgift till utjämningsystemet uppgår till 29 474 (28 000) miljoner kronor. Detta är en ökning med 5,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2016 prognostiseras⁵ de samlade skatteintäkterna uppgå till 70 952 miljoner kronor, en ökning med 5,5 procent i jämförelse med utfallet föregående år och 0,8 procent i jämförelse med budget. I prognosen för de samlade skatteintäkterna har Stockholms läns landsting tagit del av generella statsbidrag avseende resursförstärkning till sjukvården och resursförstärkning flyktingstöd.

Periodens skatteintäkter uppgår till 27 842 (26 264) miljoner kronor vilket är en ökning med 6,0 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2015 prognostiseras skatteintäkterna uppgå till 66 870 miljoner kronor vilket är en ökning i jämförelse med föregående år med 3 880 miljoner kronor och en minskning med 53 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Kostnader

Periodens totala kostnader⁶ uppgår till 37 043 (35 429) miljoner kronor, en ökning med 4,6 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för de totala kostnaderna uppgår till 89 890 miljoner kronor, vilket är 4,0 procent högre än föregående år. I såväl periodens utfall som årsprognosen balanseras kostnadsökningen av en högre nivå på verksamhetens intäkter, lägre räntekostnader samt ökade samlade skatteintäkter.

---

⁵ Skatteintäktsprognos 2, Sveriges kommuner och landsting (2016-04-28).

⁶ Verksamhetens totala kostnader avser verksamhetens kostnader, avskrivningar, finansiella kostnader.

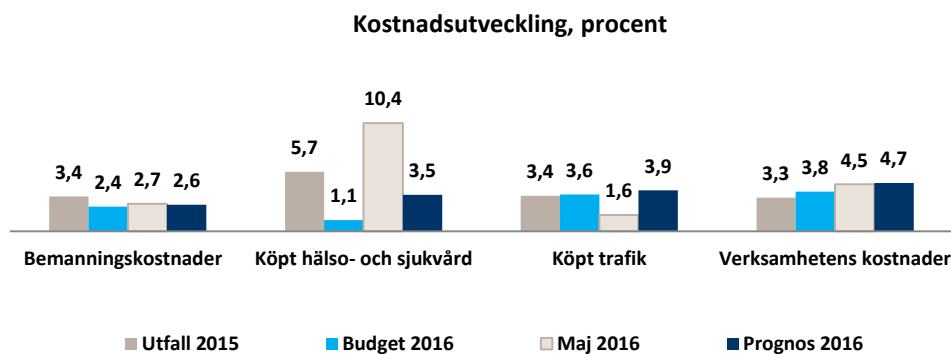
Verksamhetens nettokostnader⁷ för perioden uppgår till 28 223 (26 884) miljoner kronor, en ökning med 5,0 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för verksamhetens nettokostnader uppgår till 69 166 miljoner kronor vilket är 0,5 procent högre än årets budget.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader för perioden uppgår till 34 841 (33 328) miljoner kronor, en ökning med 4,5 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Prognosen för verksamhetens kostnader uppgår till 83 935 miljoner kronor.

I budget 2016 bedöms riktvärdet för det underliggande långsiktiga ekonomiska planeringsutrymmet för verksamhetens kostnader till cirka 3,3 procent över tid under de kommande åren. Den budgeterade kostnadsutvecklingen 2016 för landstinget som helhet i jämförelse med utfall 2015 uppgår till 3,8 procent vilket balanseras av såväl högre nivå på verksamhetens intäkter som ökade samlade skatteintäkter.

I prognosen för 2016 ingår reservering för osäkerheter i bedömningen avseende bland annat kostnader för köpt hälso- och sjukvård som för perioden ökar mer än budgeterat.

Det är framförallt bemanningarkostnaderna som svarar för 35,8 (36,5) procent av verksamhetens kostnader, samt köpt hälso- och sjukvård, som svarar för 23,4 (22,1) procent av verksamhetens kostnader, som står för de ökade kostnaderna. För perioden uppgår bemanningarkostnaderna till 12 475 (12 150) miljoner kronor, en ökning med 2,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2016 prognostiseras en ökning av bemanningarkostnaderna med 2,6 procent i jämförelse med föregående år vilket är 0,2 procentenheter högre än årets budget.

⁷ Nettokostnader avser verksamhetens intäkter och kostnader samt avskrivningar.

Lönekostnaderna, som utgör den största delen av bemanningskostnaderna uppgår till 7 624 (7 508) miljoner kronor och har ökat med 1,6 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten uppgick under perioden till 42 027 (42 052) och är i nivå med motsvarande period föregående år. För 2016 prognostiseras en ökning av antal helårsarbeten med 0,3 procent, 115 helårsarbeten i jämförelse med budget.

I bemanningskostnaderna ingår även kostnader för inhyrd personal med 189 (187) miljoner kronor. Kostnaden för inhyrd personal uppgår för perioden till 1,5 procent av de totala bemanningskostnaderna.

Periodens kostnader för köpt hälso- och sjukvård uppgår till 8 141 (7 373) miljoner kronor, en ökning med 10,4 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Under perioden ökar kostnaderna framförallt inom somatisk specialistvård och primärvård. Ökningen avser främst större privata vårdgivare. Även inom asylsjukvården har andelen externt köpt sjukvård ökat. Vidare ökar kostnaderna till följd av vårdval inom ASiH⁸ och specialiserad palliativ vård. För 2016 prognostiseras kostnaderna för köpt hälso- och sjukvård till 18 565 miljoner kronor, en ökning med 3,5 procent i jämförelse med föregående år och med 2,4 procentenheter, 435 miljoner kronor, i jämförelse med årets budget.

I jämförelse med motsvarande period föregående år minskar vårdkonsumtionen inom öppenvården med cirka 1,3 procent för landstingsdriven vård och med cirka 1,8 procent för privatproducerad vård. Inom slutenvården har den landstingsdrivna vården minskat med cirka 3,8 procent medan den privatproducerade har ökat med cirka 10,8 procent. Den landstingsdrivna vårdens andel av vårdkonsumtionen har således minskat för slutenvård och ökat svagt inom öppen vård.

Kostnaderna för köpt trafik uppgår för perioden till 5 548 (5 461) miljoner kronor, en ökning med 1,6 procent i jämförelse med föregående år. Prognosen för köpt trafik uppgår till 13 619 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3,9 procent i jämförelse med föregående år och i nivå med årets budget.

De övriga kostnaderna uppgår för perioden till 8 677 (8 345) miljoner kronor vilket är en ökning med 4 procent i jämförelse med föregående år. Prognosen för övriga kostnader uppgår till 22 406 miljoner kronor vilket är en ökning med 125 miljoner kronor i jämförelse med budget. I övriga kostnader ingår läkemedelskostnader som uppgår till 2 954 (2 761) miljoner kronor för perioden, en ökning med 7 procent i jämförelse med

---

⁸ Avancerad sjukvård i hemmet.

motsvarande period föregående år. Prognosen för läkemedelskostnaderna uppgår till 6 925 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,3 procent i jämförelse med föregående år och i nivå med årets budget.

Avskrivningar och finansnetto

Avskrivningskostnaderna för perioden uppgår till 1 798 (1 660) miljoner kronor och har ökat med 8,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Avskrivningarna ökar till följd av genomförda investeringar. De prognostiserade avskrivningarna för 2016 uppgår till 4 577 miljoner kronor och är 8,9 procent högre än föregående års utfall och 2,5 procent högre än årets budget.

Finansnettot, som består av finansiella intäkter och finansiella kostnader, uppgår för perioden till -360 (-391) miljoner kronor. Det prognostiserade finansnettot för 2016 uppgår till -1 286 miljoner kronor och är 324 miljoner kronor bättre än budget, framförallt beroende på fortsatt låga marknadsräntor men även av lägre räntekostnader avseende landstingets pensionsskuld. I utfallet för 2015 ingår ökade kostnader som en effekt av sänkt diskonteringsränta vilken påverkade beräkningen av den framtida pensionsskulden i landstingets bolag.

Investeringar

Stockholmsregionen växer. Det är i grunden positivt men medför ett ökat investeringsbehov inom både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Investeringsplanerna för 2016 är omfattande och årets investeringsbudget uppgår till cirka 16,5 miljarder kronor.

Investeringar	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Bokslut	Upparbetningsgrad	
	2016	2015				2016	2015
Mkr	jan-maj	jan-maj	2016	2016	2015	%	%
Vård inkl fastigheter (LFS)	1 277	1 100	4 329	4 277	3 407	30	31
Nya Karolinska Solna	1 658	1 461	4 419	4 393	3 494	38	34
Trafik	1 992	2 262	6 190	6 190	6 399	32	35
Citybanan	27	0	403	403	310	7	0
Utbyggd tunnelbana	257	152	684	763	572	34	31
Övrigt	38	40	416	463	104	8	29
Totala investeringar SLL-koncernen	5 249	5 015	16 441	16 488	14 285	32	33

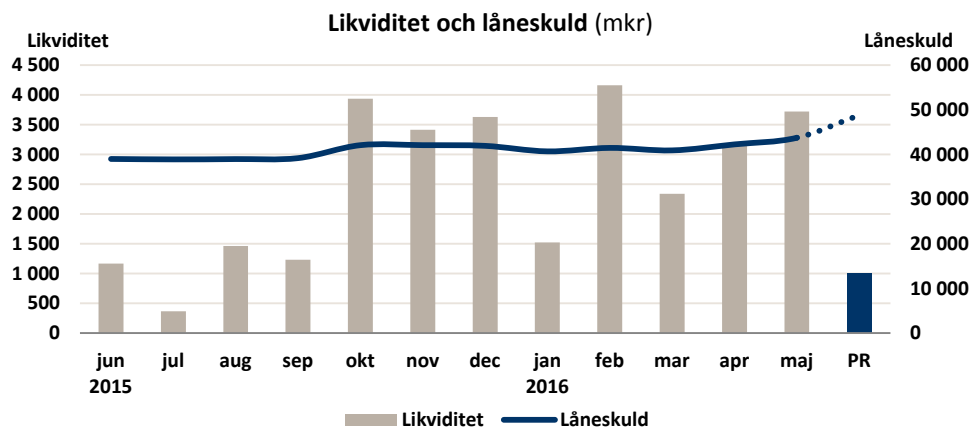
Periodens investeringar uppgår till 5 249 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 32 (33) procent i förhållande till budgeterad årsvolym på 16 488 miljoner kronor. Prognosen för 2016 uppgår till 16 441 miljoner kronor, vilket är i nivå med årets budget.

Större pågående investeringar är byggnationen av Nya Karolinska Solna, utbyggnad av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse samt upprustning av tunnelbanans röda linje.

Byggnationen av Nya Karolinska Solna ligger i fas med tidsplan och ersättningen enligt OPS-avtalet följer betalningsplan. Under 2016 fortgår fortsatt projektering för samtliga tunnelbaneprojekt för utbyggd tunnelbana och den fortsatta bedömningen är att utgifterna för projekteringen för 2016 ligger under årets budget. Prognosavvikelsen beror främst på en förskjutning i projektet tunnelbana till Arenastaden där del av projekteringsarbetet kommer att utföras i början av 2017. Den totala investeringsutgiften bedöms oförändrad.

Finansiering

Stockholms läns landstings likviditet uppgår per sista maj till 3 723 miljoner kronor vilket är 92 miljoner kronor högre än vid ingången av 2016. Snittlikviditeten för perioden uppgår till 2 382 (1 195) miljoner kronor. Förändringen av likviditeten⁹ under 2016 avser framförallt en planerad ökad upplåning för finansiering av kommande investeringar. Likviditetsprognosen för 2016 visar på en likviditet vid årets slut på cirka 1 000 miljoner kronor.

Landstingets räntebärande skulder per maj uppgår till 43 747 miljoner kronor vilket är 1 809 miljoner kronor högre än vid ingången av 2016. Den genomsnittliga upplåningsräntan för landstingets låneportfölj vid periodens slut uppgår till 2,0 (2,1) procent. Prognosen för räntebärande skulder uppgår till cirka 48 800 miljoner kronor vid årets utgång. Ökningen under året beror på nyupptagna lån för att finansiera årets investeringar inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

⁹ Utgörs av summan av kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar.